

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พระสงฆ์มหานิกายที่พำนักอยู่ในวัดสังกัดคณะสงฆ์อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งสิ้น ๗๘๘ รูป^๑

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มมาจากระยะทาง โดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น ๐.๐๕ หรือ ร้อยละ ๙๕ ดังนี้

สูตรคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)^๒ ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร คือ

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

^๑สำนักงานเจ้าคณะอำเภอเมืองเพชรบุรี, สถิติพระภิกษุสามเณรจำพรรษา อำเภอเมืองเพชรบุรี พ.ศ.๒๕๕๔, (เพชรบุรี : สำนักงานเจ้าคณะอำเภอเมืองเพชรบุรี, ๒๕๕๔), หน้า ๑. (เอกสารแนบเล่ม).

^๒สุวริย์ ศิริโกศลกรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒๙-๑๓๐.

โดยที่ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N คือ ขนาดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย
 e คือ เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง

เมื่อ $N = ๗๙๘$
 $e = .๐๕$

ดังนั้น $n = \frac{๗๙๘}{๑ + ๗๙๘(.๐๕)^๒} = ๒๖๗$

จากการใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) โดยมีประชากรเป็น พระสงฆ์ จำนวน ๗๙๘ รูป จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๖๗ รูป โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบ แบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกตามตำบลคณะสงฆ์ ตามสัดส่วนของ ประชากร รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของพระสงฆ์มหานิกายที่พำนักอยู่ในวัดสังกัดคณะสงฆ์ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสังกัดตำบลคณะสงฆ์

ที่	ตำบลคณะสงฆ์	ประชากร(รูป)	กลุ่มตัวอย่าง (รูป)
๑	คลองกระแซง เขต ๑	๗๕	๒๕
๒	คลองกระแซง เขต ๒	๓๕	๑๒
๓	คลองกระแซง เขต ๓	๔๗	๑๖
๔	ท่าราบ เขต ๑	๔๒	๑๔
๕	ท่าราบ เขต ๒	๕๓	๑๘
๖	ท่าราบ-ช่องสะแก	๗๑	๒๓
๗	ไร่ส้ม	๗๐	๒๓
๘	บ้านกุ่ม-ธงชัย	๕๖	๑๙
๙	หัวสะพาน	๔๕	๑๕
๑๐	โพไร่หวาน	๔๗	๑๗
๑๑	บางจาน-หนองโสน	๖๐	๒๐
๑๒	โพธิ์พระ	๔๗	๑๖
๑๓	นาพันสาม	๗๓	๒๔
๑๔	หาดเจ้าสำราญ	๗๗	๒๕
	รวม	๗๙๘	๒๖๗

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยมีขั้นตอนการสร้าง ตรวจสอบคุณภาพ และลักษณะของเครื่องมือ ดังนี้

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑) ศึกษาหลักการและทฤษฎี ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เคยมีผู้ดำเนินการวิจัยเอาไว้

๒) กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๓) สร้างเครื่องมือ แล้วจึงนำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๔) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๕) ปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๒ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๒.๑) อาจารย์ พระครูสังฆรักษ์ทรงพรพรณ ชยทตโต อาจารย์ประจำ หน่วยวิทยบริการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒) อาจารย์ พระมหากัณวาล อธิธมโม อาจารย์พิเศษ หน่วยวิทยบริการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓) อาจารย์ พระมหาฉัตรชัย ชยธมมณี อาจารย์พิเศษ หน่วยวิทยบริการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๔) อาจารย์ วันชัย สุขตาม อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๕) อาจารย์ สหสพร ทัยรัตน์ อาจารย์พิเศษ หน่วยวิทยบริการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)^๓ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ ๐.๖๐ ถึง ๑.๐๐ ดังนั้น มีบางข้ออาจใช้คำไม่เหมาะสมจึงได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๓) หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับพระสงฆ์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (ในการศึกษาค้างนี้ คือ พระสงฆ์มหานิกายที่พำนักอยู่ในวัดสังกัดคณะสงฆ์อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี) จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ ๐.๙๘๐๓

๔) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

๓.๓.๓ ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้

แบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษานักธรรม และวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี รวม ๖ ด้าน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น ดังนี้

- ๑) ด้านการปกครอง มีคำถามทั้งหมด ๑๐ ข้อ
- ๒) ด้านการศาสนศึกษา มีคำถามทั้งหมด ๑๐ ข้อ
- ๓) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ มีคำถามทั้งหมด ๑๐ ข้อ
- ๔) ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา มีคำถามทั้งหมด ๑๐ ข้อ
- ๕) ด้านการสาธารณูปการ มีคำถามทั้งหมด ๑๐ ข้อ
- ๖) ด้านการสาธารณสงเคราะห์ มีคำถามทั้งหมด ๑๐ ข้อ

มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- ๕ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด อยู่ในระดับ มากที่สุด
- ๔ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด อยู่ในระดับ มาก
- ๓ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด อยู่ในระดับ ปานกลาง
- ๒ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด อยู่ในระดับ น้อย
- ๑ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔๓-๒๔๔.

สำหรับในตอนที่ ๒ นี้มี การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์^๔ ดังนี้
 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔.๕๐-๕.๐๐ หมายความว่า มีประสิทธิภาพ มากที่สุด
 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๕๐-๔.๔๙ หมายความว่า มีประสิทธิภาพ มาก
 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๕๐-๓.๔๙ หมายความว่า มีประสิทธิภาพ ปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๕๐-๒.๔๙ หมายความว่า มีประสิทธิภาพ น้อย
 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๐๐-๑.๔๙ หมายความว่า มีประสิทธิภาพ น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

แบบสัมภาษณ์ (Interview) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๕ รูป ดังนี้

๑) พระราชสุวรรณมุนี

วุฒิการศึกษา น.ธ.เอก, ป.ธ.๗, ศศ.ม.(กิตติมศักดิ์)
 ตำแหน่ง ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดเพชรบุรี
 เจ้าอาวาสวัดมหาธาตุวรวิหาร

๒) พระครูอนุกุลวชิรกิจ

วุฒิการศึกษา น.ธ.เอก, ป.บส., มัธยมศึกษาปีที่ ๖
 ตำแหน่ง รองเจ้าคณะจังหวัดเพชรบุรี
 เจ้าอาวาสวัดพระรูป

๓) พระครูวัชรสุวรรณาทร

วุฒิการศึกษา น.ธ.เอก, ป.บส., พธ.บ., พธ.ม.
 ตำแหน่ง เจ้าคณะอำเภอเมืองเพชรบุรี
 เจ้าอาวาสวัดใหญ่สุวรรณาราม

๔) พระครูประโชติวชิรากร

วุฒิการศึกษา น.ธ.เอก, ป.บส., พธ.บ.
 ตำแหน่ง เจ้าคณะตำบลคลองกระแซง เขต ๓
 เจ้าอาวาสวัดข่อย

๕) พระครูโสภิตวัชรกร

วุฒิการศึกษา น.ธ.เอก, ป.บส., พธ.บ., มัธยมศึกษาปีที่ ๖
 ตำแหน่ง เจ้าคณะตำบลหัวสะพาน
 เจ้าอาวาสวัดหนองควง

^๔ประกอบ กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๘.

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑) การรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมือง เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

๒) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ พร้อมขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือไปยังคณะสงฆ์อำเภอเมืองเพชรบุรีและผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากการสัมภาษณ์ จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองพร้อมผู้ช่วยการวิจัย จำนวนแบบสอบถามที่สามารถเก็บคืนได้ มีจำนวน ๒๖๗ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และได้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๕ รูป โดยผู้วิจัยใช้เวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๕ รวมใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น ๒ เดือน

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓.๕.๒ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ใช้สถิติการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๓) การเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิก่อนศึกษานักรธรรม และวุฒิก่อนศึกษาปริญญาธรรม วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่าง จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

๔) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) และข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) วิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique)